

# HRVATSKOM RADNIKU

## Značajna godina hrvatskog radništva

Godina slobode bila je godina rada

Navršila se je prva godišnjica pune slobode i nezavisnosti hrvatskog naroda. Kad je 11. travnja pr. g. t. j. drugi dan proglašenja Nezavisne Države Hrvatske, radništvo izrazilo punu lojalnost i stavilo se na raspolaganje Ustaškom pokretu, onda to nije bio oportunistički gest, već zahtjev krvi i duše svakog hrvatskog radnika. Na dan proglašenja hrvatske države naše je radništvo bez ikakvog kolebanja stavilo sebe u službu novog političkog poretka, vjerujući, da je to događaj, koji u sebi predstavlja jedinu i najveću mogućnost, da uz ostvarenje političkih i narodnih prava budu ostvarena i društvena prava hrvatskog radništva i svih onih, koji su u porobljenoj Hrvatskoj društveno bili zapostavljeni. U tom se uvjerenju ni jedan hrvatski radnik nije prevario. Nastupile su zbilja promjene, koje položaj radništva bitno mijenjaju na bolje. Kad bi hrvatska država bila uskrsla u vremenima europskog mira i naravnih gospodarskih prilika, onda bi danas bilo nepotrebno isticati i dokazivati ogromnu vrijednost i značaj tih promjena za život hrvatskog radnika. Ali, jer je naša sloboda uskrslula u vremenu najtežeg gospodarskog iskušenja za evropski kontinent, zato je potrebno utvrditi i pokazati na stanovite činjenice bez kojih bi danas hrvatski radnik bio u gorem položaju, nego je to zabilježeno ikada u prošlosti. Da nije uskrsla država Hrvatska, danas bi naš narod, a pogotovo hrvatsko radništvo snosilo sličnu sudbinu, koja je snašla radništvo onih zemalja, koje su bile u ratu neprijatelj Njemačke.

Odmah nakon uspostave hrvatske države, Poglavlak je prvu svoju brigu posvetio društvenom i gospodarskom pridizanju hrvatskog radništva. Danas imamo na stotine radničkih obiteljskih domova pod krovom i u njih će ovih dana useliti najsiromašniji hrvatski radnici s najbrojnijom djecom. Više od stotine milijuna kuna utrošeno je u prvoj godini naše državne slobode u izgradnju obiteljskih radničkih domova. Ti su domovi vijesnici novog društvenog i gospodarskog uređenja Hrvatske. Oni znače, da hrvatska društvena i gospodarska politika ne će ići putem proletarijizacije i osiromašenja širokih radničkih slojeva, već da će ta politika sva biti usmjerena deproletarijizaciji t. j. mogućnosti, da svaki hrvatski radnik dođe do vlastite svojine, do svog obiteljskog doma. To je najjači

udarac neprijateljskoj marksističkoj akciji, koja je svoje žrtve mogla naći među beskućnicima — proleterima. Tim se je putem pošlo u novoj Hrvatskoj. To je samo početak, koji jasno govori o onome, što će se na tom području učiniti za hrvatsko radništvo poslije rata i kad našem narodu budu otvorene neograničene gospodarske mogućnosti. To je jedinstveni primjer od kad u Hrvatskoj postoji prvi radnik pa do danas, da je država svojim autoritetom zasjekla u pitanje izgradnje obiteljskih domova za našeg radnika. To je mogla učiniti samo vlastita hrvatska država, koja ima najdubljeg interesa od toga, da hrvatski radnici i materijalno budu povezani s domovinom, sa zemljom njihovih otaca. Samo tako rađa se istinska ljubav za domovinu i za zemlju, koja nam osigurava kruh i sklonište za svoju obitelj i za svoj porod.

Danas u Hrvatskoj nema više nezaposlenih ni radnika ni intelektualaca, danas hrvatska zemlja pruža mogućnosti svakom svom sinu, a pogotovo radniku, punu mogućnost rada, a time u vezi i materijalnog života. Počamši od 1918. pa do 10. travnja 1941. godine hrvatsko je radništvo trajno živjelo u nezaposlenosti i strahovanju za sutrašnji kruh. Danas, u vrijeme rata, gospodarskih teškoća, hrvatski radnik nalazi mogućnosti rada i zarade. To je jedinstvena pojava koja najbolje označuje vrijednost vlastite države za život i rad hrvatskog radništva. To je bilo moguće postići zato, što o hrvatskom radništvu vodi brigu sam hrvatski narod i nitko drugi. Naša zemlja nije više dio ili pokrajinsko područje neke druge države. Hrvatska nije više predmet tuđe državne vlasti i eksploatacije. Mi nismo jedna stavka u tuđem državnom proračunu. Hrvatska je svoj gospodar, sve svoje snage okupila je samo u sebi i za sebe. O našim potrebama ne vodi više brigu netko strani, već se sami brigamo o svojim potrebama. To je činjenica, koja je stvorila mogućnosti, da i u današnjim teškim svjetskim prilikama hrvatski radnik ne bude bez rada i kruha.

Najbitnija promjena u položaju hrvatskog radništva nastupila je u društvenomoralnom pogledu. Židovi, ti najveći izrabljivači hrvatskog radništva podpuno su odstranjeni iz hrvatskog javnog života. Njihova vlast gospodarska, moralna, a i politička uništena je jednom za uvijek. Hrvat-

ski radnik nije više rob Židova i kapitala. On danas suodlučuje o svojoj sudbini. U nijednom poduzeću ne može se hrvatskom radniku učiniti nepravda ili povrijediti njegovo ljudsko dostojanstvo, a da ne bi u tome bio zaštićen od države i od svojih staleških postrojbi. Volja poslodavca danas u poduzeću nije više jedina i isključiva. Poslodavac je podređen državi, njegova je volja ovisna o volji države. Radnik nije više prepušten poslodavcu na milost i nemilost, niti mu poslodavac samovoljno određuje radne i plaćevne uvjete. Sve to danas određuje država, koja ima za vrhovni cilj dobro naroda i zaštitu slabijih pred jačima. U tom pogledu nema više u Hrvatskoj ni štrajkova, ni djela sabotaze, ni svađe s poslodavcima. Država je preuzela na sebe brigu za javno dobro i zaštitu hrvatskog radništva.

To je unijelo smirenje u odnose poslodavaca i poslodavaca. Društvena politika Poglavnika i Ustaškog pokreta utjecala je na stvaranje dubokog povjerenja, koje danas hrvatsko radništvo ima u svoju državu.

To sve opet dokazuje, da se hrvatski radnik u svojoj državi osjeća mnogo bolje nego što se je osjećao u vremenima tuđinske vlasti. Istina je, nemamo danas ni mnogo kruha ni mesa, a nemamo mnogo ni cipela ni odijela, ali imamo sebe, svoju slobodu, vladamo sami sa sobom i tuđin ne ispija našu krv ni politički, ni društveno, ni gospodarski. Istina je i to, da još mnogo treba popraviti u našem gospodarskom i društvenom životu, ali ono što je kroz 22 godine kvareno i uništavano, ne može se nadoknaditi u jednoj godini slobode, koja je ostvarena pod najtežim gospodarskim okolnostima, koje nam narod pamti. Mi svi osjećamo, da se danas drukčije radi, drukčije diše i drukčije osjeća, nego što je to bilo u vremenima tuđinske vlasti. To je prirodna posljedica slobode i državne nezavisnosti hrvatskog naroda. Mi svi očekujemo pobjedu naših saveznika nad svjetskim židovstvom, kapitalizmom i boljševizmom. Ta će pobjeda otvoriti neizmjerne mogućnosti kulturnog, gospodarskog i političkog razvoja hrvatskog naroda. Tu će i hrvatsko radništvo zauzeti onaj dostojan položaj u društvu i državi, koji označuje duh nove radne Europe.

VJEKOSLAV BLAŠKOV